

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

University of Mumbai

**R.P. Gogate College of Arts & Science and
R.V. Jogalekar College of Commerce,
Ratnagiri (Autonomous)**

**Bachelor of Arts (B.A) Programme
*Course Structure***

Under Choice Based Credit System (CBCS)

**To be implemented from Academic Year-
2023-2024**

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Syllabus for F.Y.B.A Autonomous from the year 2023-24

Name of the Course	Ability Enhancement Course
Course Code (refer to student handbook)	UAMAR 101
Class	B.A. Marathi : प्रथम वर्ष
Semester	I
No of Credits	2
Nature	Theory/ Practical/ Project/ other (please specify) – Theory/project
Type (applicable to NEP only)	Core/ Elective (Minor)
Highlight revision specific to employability/ entrepreneurship/ skill development (if any) 100 words	मुद्रितशोधक म्हणून प्रकाशन व्यवसायामध्ये कार्य करू शकतील. बातमीदार म्हणून वृत्तपत्रामध्ये प्रशिक्षणार्थी म्हणून काम करू शकतील. व्यावहारिक मराठीचे प्राथमिक स्तरावरील काम करण्याइतपत विद्यार्थी तयार होतील.

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Nomenclature: निवडक कथा आणि व्यावहारिक मराठी

Course Outcomes:

CO1 मराठी लेखनविषयक शासन नियम माहीत होतील.

CO2 व्यावहारिक मराठीचे ज्ञान होईल.

CO3 सर्वप्रकारचे अर्जलेखन करता येईल.

CO4 पत्रकारितेची तोंडओळख होईल.

CO5 कथा या वाङ्मयप्रकाराचा परिचय होईल.

Curriculum:

Unit	Title	Learning Points	No of Lectures
१	निवडक कथांचा अभ्यास	१) अंगणातला पोपट – दिवाकर कृष्ण २) संस्कार – वामन चोरघडे ३) बेगड – योगीराज वाघमारे ४) दहा रुपयांची नोट - हमीद दलवाई ५) नवा गडी - प्रिया तेंडूलकर ६) रोजा – फारूक एस. काझी	१५
२	लेखनविषयक नियम	लेखनविषयक नियमांचे महत्त्व आणि आवश्यकता, महामंडळाचे १८ नियम व त्यांचे उपयोजन	४
३	विरामचिन्हे	विरामचिन्हे व त्यांचे उपयोजन	४
४	बातमीलेखन	बातमीचे प्रकार , सहा 'क' कार, बातमीचे विविध नमुने	३
५	अर्जलेखन	अर्जलेखनाचे विविध प्रकार, विनंती अर्ज , तक्रार अर्ज, नोकरीकरिता अर्ज	४

Learning Resources recommended: संदर्भ पुस्तके –

१. व्यावहारिक मराठी, ल. रा. नासिराबादकर, फडके प्रकाशन कोल्हापूर.

२. व्यावहारिक मराठी, संपादक: कल्याण काळे, द. दि. पुंडे, निराली प्रकाशन पुणे.

३. व्यावहारिक मराठी, (य. प्र. कुलकर्णी गौरवग्रंथ) संपादक : स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन पुणे

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

४. सुगम मराठी व्याकरण आणि लेखन, मो.रा.वाळंबे, नितीन प्रकाशन, पुणे
५. मराठी लेखन मार्गदर्शिका, यास्मिन शेख, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई
६. कथनात्मक साहित्य – संकल्पना-स्वरूप-प्रवास – डॉ. वीणा सानेकर, मुंबई, २०१४
६. कथा : संकल्पना आणि समीक्षा – सुधा जोशी, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई

Teaching plan:

Unit	Title	Expected date of completion	Teaching methods
१	निवडक कथांचा अभ्यास	जुलै ते ऑक्टोबर पहिला आठवडा	व्याख्यान व PPT
२	लेखनविषयक नियम	जुलै अखेर	व्याख्यान व सराव
३	विरामचिन्हे	ऑगस्ट दुसरा आठवडा	व्याख्यान व सराव
४	बातमीलेखन	ऑगस्ट अखेर	व्याख्यान व सराव
५	अर्जलेखन	सप्टेंबर दुसरा आठवडा	व्याख्यान व सराव

Evaluation Pattern

A. Internal Evaluation

Method	Marks
चाचणी	२०
गृहपाठ	१०
हजेरी व कार्यक्रम उपस्थिती	१०

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

B. Semester End Evaluation (Paper Pattern)

Question No	Unit	Marks
१. अंतर्गत पर्यायासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	१	१५
२. अंतर्गत पर्यायासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	१	१५
३. लेखननियमानुसार वाक्य/शब्द पुन्हा लिहा	२	०८
४. विरामचिन्हे - पुढील वाक्यात विरामचिन्हे घाला.	३	०८
५. अंतर्गत पर्यायासह बातमीलेखन	४	०७
६. अंतर्गत पर्यायासह अर्जलेखन	५	०७

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Name of the Course	Ability Enhancement Course
Course Code (refer to student handbook)	UAMAR 201
Class	B.A. Marathi : प्रथम वर्ष
Semester	II
No of Credits	2
Nature	Theory/ Practical/ Project/ other (please specify) – Theory, Practical & Objective Test
Type (applicable to NEP only)	Core/ ~~Elective~~ (Major)
Highlight revision specific to employability/ entrepreneurship/ skill development (if any) 100 words	प्रसारमाध्यमात व्यवसाय संधी उपलब्ध होईल.

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Syllabus SEM II

Nomenclature: निवडक कविता आणि उपयोजित मराठी

CO1 मुलाखत कौशल्य आत्मसात होईल

CO2 इतिवृत्तलेखन कसे करावे ते समजून येईल

CO3 पारिभाषिक संज्ञा म्हणजे काय हे समजून घेणे. मराठी-इंग्रजी परिभाषक संज्ञाचा परिचय करून घेणे.

CO4 आकलन कौशल्य ही संकल्पना समजून येईल.

Curriculum:

Unit	Title	Learning Points	No of Lectures
१	निवडक कविता	१. संध्याकाळ – केशवसुत २. झपताल - विंदा करंदीकर ३. आवडतो मज अफाट सागर - कुसुमाग्रज ४. स्वतःला रचित गेलो – नारायण सुर्वे ५. तुकारामांच्या गावावरून – वसंत सावंत ६. पुस्तकं – शंकर वैद्य ७. बाया पाण्याशीस बोलतात – अजय कांडर ८. पुस्तकं - नीरजा ९. मुक्त हो – श्रीपाद भालचंद्र जोशी १०. पुस्तकांची गोष्ट – सतीश कुलकर्णी	१५
२	मुलाखत कौशल्य	मुलाखत म्हणजे काय, मुलाखतीचे प्रकार , प्रात्यक्षिक, मुलाखत तंत्र आणि मंत्र	५
३	इतिवृत्तलेखन	इतिवृत्त प्रकार : अहवालात्मक आणि वृत्तांतात्मक	४
४	पारिभाषिक संज्ञा	निवडक पारिभाषिक संज्ञा	३

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

५	सारांशलेखन	सारांशलेखन तंत्र आणि मंत्र	३
---	------------	----------------------------	---

Learning Resources recommended:

संदर्भ पुस्तके –

१. व्यावहारिक मराठी, ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन कोल्हापूर
३. व्यावहारिक मराठी, संपादक: कल्याण काळे, द. दि. पुंडे, निराली प्रकाशन पुणे
४. व्यावहारिक मराठी, (य. प्र. कुलकर्णी गौरवग्रंथ) संपादक : स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
५. संज्ञा –संकल्पना कोश – प्रभा गणोरकर, वसंत आबाजी डहाके
६. वाङ्मयीन संज्ञा –संकल्पना कोश – विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ , मुंबई

Teaching plan:

Unit	Title	Expected date of completion	Teaching methods
१	निवडक कविता	नोव्हेंबर ते फेब्रुवारी अखेर	व्याख्यान
२	मुलाखत कौशल्य	डिसेंबर अखेर	प्रात्यक्षिक
३	इतिवृत्तलेखन	जानेवारी अखेर	व्याख्यान व चाचणी
४	पारिभाषिक संज्ञा	फेब्रुवारी मध्य	व्याख्यान व सराव
५	सारांशलेखन	फेब्रुवारी अखेर	व्याख्यान व सराव

Evaluation Pattern

C. Internal Evaluation

Method	Marks
चाचणी	२०
गृहपाठ	१०
कार्यक्रम उपस्थिती व हजेरी	१०

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

D. Semester End Evaluation (Paper Pattern)

Question No	Unit	Marks
१. अंतर्गत पर्यायासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	१	१५
२. अंतर्गत पर्यायासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	१	१५
३. मुलाखतीसाठी सूत्रसंचालन आणि प्रश्न लिहा	०२	०८
४. अंतर्गत पर्यायासह इतिवृत्तलेखन	०३	०७
५. पारिभाषिक संज्ञा लिहा	०४	०८
६. पुढील उताऱ्याचे सारांशलेखन करा	०५	०७

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

University of Mumbai

**R.P. Gogate College of Arts & Science and
R.V. Jogalekar College of Commerce,
Ratnagiri (Autonomous)**

**Bachelor of Arts (B.A) Programme
*Course Structure***

Under Choice Based Credit System (CBCS)

**To be implemented from Academic Year-
2023-2024**

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Name of the Course	Minor (Interchangeable) : Marathi
Course Code (refer to student handbook)	UMAR 101
Class	B.A. Marathi : प्रथम वर्ष
Semester	I
No of Credits	04
Nature	Theory/ Practical/ Project/ other (please specify) – Theory
Type (applicable to NEP only)	Core/ Elective (Major)
Highlight revision specific to employability/ entrepreneurship/ skill development (if any) 100 words	काही अंशाने समीक्षा आणि लेखनक्षमता अंगी येईल. नाट्यआस्वादक तयार होऊ शकतील.

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Syllabus for F.Y.B.A. Autonomous from the year 2023-24

SEM I

Nomenclature: साहित्यप्रकारचा अभ्यास: नाटक

Course Outcomes:

- CO1 नाटक या साहित्यप्रकाराचा सैद्धांतिक परिचय होईल.
- CO2 संहिता आणि प्रयोग यातील साम्य-भेद पाहता येतील.
- CO3 मराठीतील नाटकाच्या इतिहासाचा परिचय होईल.
- CO4 विद्यार्थ्यांना नाट्य साहित्यकृतींचा आस्वाद घेता येईल.

Curriculum:

Unit	Title	Learning Points	No of Lectures
१	नाटक – साहित्यप्रकार	नाटक या साहित्यप्रकाराची संकल्पना, नाटक या साहित्यप्रकाराचे घटक, नाटकाचे प्रकार, नाटक एक संमिश्र कला, मराठी नाटकाच्या इतिहासातील महत्त्वाचे टप्पे	२०
२	नेमलेली साहित्यकृती	देवबाभळी – प्राजक्त देशमुख, पॉप्युलर प्रकाशन.	२०
३	नेमलेली साहित्यकृती	माझं घर – जयंत पवार, शब्दालय प्रकाशन	२०

Learning Resources recommended: संदर्भ पुस्तके –

१. अमूर जी. एस., अनुवादक- मिलिंद मालशे, वसुधा अंबिये, 'सुखात्मिकेचा रूपबंध', 'साहित्य अध्यापन आणि प्रकार', मौज प्रकाशन, १९८७
२. खोले विकास, 'शोकांतिका', , 'साहित्य अध्यापन आणि प्रकार', मौज प्रकाशन, १९८७
३. पवार जयंत, माझं घर, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर, २०२२.
४. देशमुख प्राजक्त, देवबाभळी, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई, २०१८

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Teaching plan:

Unit	Title	Expected date of completion	Teaching methods
१	नाटक – साहित्यप्रकार	जुलै अखेर	व्याख्यान व ICT
२	नेमलेली साहित्यकृती	ऑगस्ट अखेर	व्याख्यान व ICT
३	नेमलेली साहित्यकृती	सप्टेंबर अखेर	व्याख्यान व ICT

Evaluation Pattern

E. Internal Evaluation

Method	Marks
चाचणी	२०
उपक्रम/गृहपाठ	१०
हजेरी व कार्यक्रम उपस्थिती	१०

F. Semester End Evaluation (Paper Pattern)

Question No	Unit	Marks
७. अंतर्गत पर्यायासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	१	१५
८. अंतर्गत पर्यायासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२	१५
९. अंतर्गत पर्यायासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	३	१५
१०. टिपा लिहा.	१,२,३	१५

*****

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Name of the Course	Minor (Interchangeable) : Marathi
Course Code	UMAR 201
Class	B.A. Marathi : प्रथम वर्ष
Semester	II
No of Credits	02
Nature	Theory/ Practical/ Project/ other (please specify) – Theory
Type (applicable to NEP only)	Core/ ~~Elective~~ (Major)
Highlight revision specific to employability/ entrepreneurship/ skill development (if any) 100 words	ललितगद्य हा साहित्यप्रकार थोडाफार हाताळू शकतील.

Syllabus SEM II

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Nomenclature: साहित्यप्रकारचा अभ्यास: ललितगद्य

Course Outcomes:

- CO1 ललितगद्य या साहित्यप्रकाराचा सैद्धांतिक परिचय होईल.
- CO2 ललितगद्य या साहित्यप्रकाराचे विविध घटक व विविध प्रकार यांचे आकलन होईल.
- CO3 विद्यार्थ्यांना मराठीतील ललितगद्याच्या इतिहासाचा परिचय होईल.
- CO4 विद्यार्थ्यांना ललितगद्य साहित्यकृतींचा आस्वाद घेता येईल.

Curriculum:

Unit	Title	Learning Points	No of Lectures
१	ललित गद्य – साहित्यप्रकार	ललितगद्य या साहित्यप्रकाराचा सैद्धांतिक परिचय, ललितगद्य या साहित्यप्रकाराची संकल्पना, ललितगद्य या साहित्य प्रकाराचे विविध घटक व विविध प्रकार आणि मराठीतील ललितगद्याचा इतिहास याचा परिचय.	
२	नेमलेली साहित्यकृती : परिपूर्ती	परिपूर्ती - इरावती कर्वे	

Learning Resources recommended:

संदर्भ पुस्तके –

१. संपादक – भागवत, रसाळ इ., साहित्य:अध्यापन आणि प्रकार, चंद्रशेखर जहागिरदार, 'ललितगद्य', मुंबई १९८७.
२. यादव आनंद , ललितगद्य, वाङ्मयीन शैली आणि तंत्र, अभिजात प्रकाशन, कोल्हापूर, १९८.
३. यादव आनंद, ललितगद्याचे तात्विक स्वरूप आणि मराठी लघुनिबंधाचा इतिहास, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, १९९५.
४. कर्वे इरावती, परिपूर्ती, देशमुख आणि कंपनी (पब्लिशर्स) प्रा. लि.पुणे, २०११.

Teaching plan:

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Unit	Title	Expected date of completion	Teaching methods
१	ललित गद्य – साहित्यप्रकार	डिसेंबर –जाने पहिला आठवडा	व्याख्यान व ICT
२	नेमलेली साहित्यकृती : परिपूर्ती	फेब्रुवारी अखेर	व्याख्यान व ICT

Evaluation Pattern

G. Internal Evaluation

Method	Marks
चाचणी	२०
उपक्रम /गृहपाठ	१०
हजेरी व कार्यक्रम उपस्थिती	१०

H. Semester End Evaluation (Paper Pattern)

Question No	Unit	Marks
१. अंतर्गत पर्यायासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	१	१५
२. अंतर्गत पर्यायासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	१	१५
३. अंतर्गत पर्यायासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	१	१५
४. टिपा लिहा.	१,२,३	१५

*****

Name of Programme	B.A
-------------------	------------

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Level	UG
No of Semesters	02
Year of Implementation	2023-2024
Programme Specific Outcomes (PSO)	<ol style="list-style-type: none"> 1. विद्यार्थ्यांना भाषिक कौशल्ये समजतील. 2. आत्मविश्वास वाढून विद्यार्थ्यांचे वाचन कौशल्य सुधारेल . 3. विद्यार्थी संभाषण, श्रवण, लेखन कौशल्य आत्मसात करतील.
Relevance of PSOs to the local, regional, national, and global developmental needs (200 words)	आकलन आणि भाषिक कौशल्य वाढून नोकरीच्या मुलाखतीकरिता तयारी होईल. विविध कार्यक्रमांमधील सहभाग वाढेल. सूत्रसंचालन ही कला विकसित होईल. प्रसारमाध्यमांतील संधी समजतील.

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Syllabus for F.Y.B.A. Autonomous from the year 2023-24

Name of the Course	Generic/ Open Elective
Course Code (refer to student handbook)	UAGEL104
Class	F.Y.B.A.
Semester	I
No of Credits	2
Nature	Theory/ Practical/ Project/ other (please specify) – Theory & Practical
Type (applicable to NEP only)	~~Core~~ / Elective (Minor)
Highlight revision specific to employability/ entrepreneurship/ skill development (if any) 100 words	सूत्रसंचालक, मुलाखतकार तयार होतील. आकाशवाणीवर युववाणी कार्यक्रमात सहभागी होऊ शकतील. लेखनकौशल्य वाढीमुळे कथालेखन करू शकतील. प्रसारमाध्यमांमध्ये नोकरीची संधी प्राप्त होऊ शकेल.

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Nomenclature: भाषिक कौशल्ये (Language Skills): भाग १

Course Outcomes:

- CO1 मराठी भाषाविषयक जाण वाढवणे.
CO2 मराठी भाषेच्या सौंदर्याची ओळख करून देणे.
CO3 लेखनकौशल्ये कशी विकसित करावी याचे मार्गदर्शन करणे.
CO4 श्रवणवेग व वाचनवेग वाढविण्यासाठी साहाय्य करणे.
CO5 सूत्रसंचालक, मुलाखतकार तयार होण्याची क्षमता ओळखणे.

Curriculum:

Unit	Title	Learning Points	No of Lectures
१	भाषिक कौशल्ये : संकल्पना	भाषिक कौशल्ये : संकल्पना स्वरूप आणि प्रकार, वाचन, संभाषण, लेखन आणि श्रवण कौशल्याचा जुजबी परिचय	१०
२	वाचन कौशल्य	वाचनाचे प्रकार, वाचन वेग मोजणे, अभिवाचन , प्रात्यक्षिक	१०
३	संभाषण कौशल्य	देहबोली आणि संभाषण कौशल्य, सूत्रसंचालन, कथाकथन, मुलाखत कौशल्य	१०

Learning Resources recommended: संदर्भ पुस्तके –

१. व्यावहारिक मराठी, ल. रा. नासिराबादकर, फडके प्रकाशन कोल्हापूर.
२. व्यावहारिक मराठी, संपादक: कल्याण काळे, द. दि. पुंडे, निराली प्रकाशन पुणे.
३. व्यावहारिक मराठी, (य. प्र. कुलकर्णी गौरवग्रंथ) संपादक : स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन पुणे
४. सुगम मराठी व्याकरण आणि लेखन, मो.रा.वाळंबे, नितीन प्रकाशन, पुणे
५. मराठी लेखन मार्गदर्शिका, यास्मिन शेख, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई
६. मराठी भाषिक कौशल्ये विकास, डॉ. पृथ्वीराज तौर, अथर्व पब्लिकेशन, धुळे

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Teaching plan:

Unit	Title	Expected date of completion	Teaching methods
१	भाषिक कौशल्ये : संकल्पना	जुलै अखेर	व्याख्यान व प्रात्यक्षिक
२	वाचन कौशल्य	सप्टेंबर तिसरा आठवडा	व्याख्यान व प्रात्यक्षिक, सराव
३	संभाषण कौशल्य	सप्टेंबर ते ऑक्टोबर अखेर	व्याख्यान व प्रात्यक्षिक, सराव

Evaluation Pattern

I. Internal Evaluation

Method	Marks
चाचणी	२०
उपक्रम	१०
हजेरी व कार्यक्रम उपस्थिती	१०

J. Semester End Evaluation (प्रात्यक्षिक)

Question No	Unit	Marks
११. वाचन वेग तपासणी	१,२	२०
१२. कथाकथन /मुलाखत/सूत्रसंचालन	३	२०
१३. वाङ्मय मंडळ उद्घाटन सोहळा सहभाग	१,२,३	२०

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Name of the Course	Generic/ Open Elective
Course Code (refer to student handbook)	UAGEL204
Class	B.A. Marathi : प्रथम वर्ष
Semester	II
No of Credits	2
Nature	Theory/ Practical/ Project/ other (please specify) – Theory & Practical
Type (applicable to NEP only)	Core/ Elective (Minor)
Highlight revision specific to employability/ entrepreneurship/ skill development (if any) 100 words	पत्रकारितेत संधी मिळू शकेल. आकाशवाणीवर युववाणी कार्यक्रमात सहभागी होऊ शकतील. लेखनकौशल्य वाढीमुळे कथालेखन, ललितलेखन करू शकतील. कार्यक्रमांचे आयोजन करू शकतील.

SEM II

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Nomenclature: भाषिक कौशल्ये (Language Skills): भाग २

Course Outcomes:

- CO1 प्रसारमाध्यमातील संधींची ओळख करून देणे
CO2 लेखनकौशल्ये कशी विकसित करावी याचे मार्गदर्शन करणे.
CO3 कार्यक्रमांचे नियोजन शिकणे.
CO4 श्रवणवेग वाढविण्यासाठी साहाय्य करणे.
CO5 लेखक तयार होण्याची क्षमता ओळखणे.

Curriculum:

Unit	Title	Learning Points	No of Lectures
१	प्रसारमाध्यमातील संधी	पत्रकारिता, आकाशवाणी, दूरचित्रवाणी	१०
२	लेखन कौशल्य	कथालेखन, ललितगद्य लेखन, ब्लॉग लेखन	१०
३	विविध कौशल्ये	१. श्रवण २. कार्यक्रमांचे आयोजन	१०

Learning Resources recommended: संदर्भ पुस्तके –

१. मराठी व्याकरण आणि लेखन, डॉ. विनायक गंधे, सौ मीरा जोशी, निराली प्रकाशन, पुणे
२. व्यावहारिक मराठी, संपादक: कल्याण काळे, द. दि. पुंडे, निराली प्रकाशन पुणे.
३. सुगम मराठी व्याकरण आणि लेखन, मो.रा.वाळंबे, नितीन प्रकाशन, पुणे
४. मराठी लेखन मार्गदर्शिका, यास्मिन शेख, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई
५. मराठी भाषिक कौशल्ये विकास, डॉ. पृथ्वीराज तौर, अथर्व पब्लिकेशन, धुळे

Teaching plan:

Bachelor of Arts (B.A) Programme
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Course Structure

Unit	Title	Expected date of completion	Teaching methods
१	प्रसारमाध्यमातील संधी	डिसेंबर अखेर	व्याख्यान व प्रात्यक्षिक
२	लेखन कौशल्य	जानेवारी अखेर	व्याख्यान व प्रात्यक्षिक, सराव
३	विविध कौशल्ये	फेब्रुवारी अखेर	व्याख्यान व प्रात्यक्षिक, सराव

Evaluation Pattern

K. Internal Evaluation

Method	Marks
चाचणी	२०
उपक्रम	१०
हजेरी व कार्यक्रम उपस्थिती	१०

L. Semester End Evaluation (प्रात्यक्षिक)

Question No	Unit	Marks
पत्रकारिता, आकाशवाणी, दूरचित्रवाणी सहभाग	१	२०
कथालेखन, ललितगद्य लेखन, ब्लॉग लेखन	२	२०
सर्व वर्गाने कोणत्याही एका कार्यक्रमाचे आयोजन करणे	३	२०

*****